

Bewegende kunst en vogels voor Picasso

Frames is de titel van de expositie van drie Utrechtse kunstenaars in de expositieruimte van het genootschap Kunstliefde. No Frames was een betere titel geweest. De drie breken juist uit de meeste raamwerken die de schilder- en beeldhouwkunst kent.

Thea Figuee

Spinners, groeibeelden, plastica's en giclée-drukken. Marcel Duchamp, Matisse en Picasso gereïncarneerd in een zwerm vogels. Mieke van den Hoeven, Adriaan Manten en Willem Willemse exposeren zelden, maar als ze het doen, doen ze het goed. Hoe breng je het langzaam waarnemen en aftasten van je omgeving zo in beeld dat een ander het kan navoelen? Mieke van der Hoeven doet dat met traag draaiende cilinders. Ze zijn bevestigd aan draden die van plafond tot vloer reiken. Sommige cilindervormen zijn transparant, goudkleurig of beplakt met foto's waarop uitzichten te zien zijn die de kunstenaar vanuit haar raam op de buitenwereld heeft. Het volledige zicht op de foto's is op geen enkel moment mogelijk omdat de foto over de gebogen bewegende cilindervorm is geplakt of omdat er steeds andere cilinders voor schuiven. De foto's zijn bovendien bewogen. Ze spiegelen, net als de onbeplakte cilindervormen, de expositieruimte en alles wat zich daarin beweegt. Stilstand is uit den boze. Je krijgt geen kans ergens een vast punt te vinden. Van der Hoeven: „Alles om je heen is aan verandering onderhevig, al gaat dat soms niet snel. Dat begrip heb ik willen verbeelden.” De beweging van de dingen pakken is ook wat schilder Adriaan

Manten nastreeft. Zijn metersgrote impressies van een Hollands moeras zijn opgebouwd uit tientallen kleine kalligrafische tekeningen. Ze verbeelden het ritme van spiegelingen op het water, de structuur van het landschap en de natte polder, zoals hij ze in zijn jeugd rond zijn geboorteplaats Westbroek ervaarde. Zijn kalligrafische kleurrijke impressies lijken aanvankelijk ook geïnspireerd op Japanse kunst, maar Manten heeft niet de ambitie daarbij in de buurt te komen: „Ik ben een Hollander en dat moet je in dit werk kunnen zien.”

Manten zoekt naar oervormen en symboliek wanneer hij op verschillende schildersdoekjes steeds één vliegende vogel schildert. Elke vogel staat voor een overleden schilder die hij bewondert. Picasso, van Gogh, Duchamp en Matisse zitten erbij. Samen hangen ze 'in de vlucht gevangen' aan de wand. Ook beslist een even bijzondere benadering als uitvoering. De drie kunstenaars vertellen hun opvattingen zelfverzekerd op groot formaat. Willem Willemse spant de kroon. Hij heeft de hele bovenverdieping van Kunstliefde nodig voor zijn plastica's. Willemse was ooit een schilder die kleur en materie uit zijn werk wilde bannen. De resultaten werden steeds transparanter totdat zijn schilderijen uiteindelijk evolueerden tot doorzichtige plastic

reliëfs. Ze ogen als glasplaten die in een gipsen mal vol onregelmatige vormen zijn gesmolten. Een volgende stap was de 3-D animatie, waarmee de schilder nog verder afstand van het materiaal verf nam. Besturingsprogramma's van computergames werden ingezet om traag bewegende vormen te creëren. Je ziet een veelvoud van vormen die afwisselend lijken op een groep gelijkvormige kwallen die zich op de golven van de zee laat meevoeren, tulpen die openbloeien of draaiende torso's. Merkwaardig genoeg zou het soms ook nog eens een aardige voorstudie kunnen zijn voor een dans. Muziek van Philip Glass begeleidt de zwart/wit-groeibeelden. Het moet zwart/wit zijn, vindt de kunstenaar, want kleur geeft er te veel betekenissen aan. De kijker moet constant de twijfel ervaren. Waar zit ik naar te kijken? Wat is het? Titels bij de korte animatiefilms zijn Symmetric Spheres Of Transmorph, zakelijk aangevuld met de cijfercombinaties waarmee het programma is ontwikkeld. Willemse: „Ik zie het spelen met zo'n matrix als een bol klei die je plat kunt maken of meer of minder organische vormen kunt geven.”

Van de animatiefilms zijn stills in de zogenaamde Giclédruk gemaakt. De giclée is een afgeleide van het Franse werkwoord gicler wat stralen of vernevelen betekent en dat is wat de stills doen. Even mysterieus als de bewegende beelden geven de fluweelzachte tonen van de giclée de tekening iets extra's.

T/m 3 april in Kunstliefde, Nobelstraat 12a, Utrecht. Open do t/m vrij 12.30 - 17.30 uur, za en zo 13.30 - 17 uur. 1e Paasdag geopend.